DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCIEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD.

PRIJS VAN INTEEKENING

De OOSTPOST verschijnt alle weken des Woensdags. De prijs per jaargang is ƒ 10.— rec. voor *Soerabaya*, en ƒ 12.— rec. franco per post.

WOENSDAG 22 FEBRUARIJ.

PRIJS DER ADVERTENTIEN

De prijs der ADVERTENTIEN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.

No. 8. VERANTWOORDELIJKE UITGEVER E. FUHRI TE SOERABAYA. 1854

H. H. Geabonneerden, buiten *Soerabaya*, welke hun abonnement op dit weekblad nog niet hebben voldaan, worden beleefdelijk uitgenoodigd, den ondergeteekende daarvoor *franco* te doen toekomen de som van ƒ 12.— gulden recepis.

Deze gelden kunnen ook gestort worden bij de firma LANGE & Co. te *Batavia* en te *Samarang* bij de firma VAN HAREN NOMAN KOLFF & Co.

E. FUHRI.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANTEN.

Van den 11den Februarij tot den 15den Februarij Nos. 12–13.

Benoemd: Tot directeur der producten en civiele magazijnen, T. Ament, thans resident van Cheribon.— Bij de algemeene rekenkamer tot tweede kommiezen J. H. Fuchter en J. M. G. Brondgeest, thans derde kommiezen bij dat kollegie.— Tot derde kommiezen J. C. Fleur Jr. en W. A. Lans, thans klerken bij dat kollegie.— Bij het personeel der indigo-kultuur, tot opziener der tweede klasse J. D. G. Heins.— Tot opziener der 3de klasse J. Backer.— Bij het marine departement, tot eersten machinist op den stoombaggermolen n°. 2 te Soerabaya, C. J. Poulviquet, thans tijdelijk machinist bij den waterstaat aldaar.—

Bevorderd: Militair departement, tot officier van gezondheid der tweede klasse, bij de militaire geneeskundige dienst, de officier van gezondheid der derde klasse, B. H. Egberts.

Goedgekeurd: Dat door den waarnemenden Gouverneur van Celebes en onderhoorigheden is benoemd tijdelijk en buitengewoon, tot lid in den raad van justitie te Makassar, D. A. J. B. de Graaf, havenmeester aldaar; dat door den directeur der kultures, bij het kader der landelijke inkomsten en kultures, is verplaatst uit de residentie Bezoekie naar de afdeeling Patjitan, de kontroleur der tweede klasse O. W. Swaving.— Zijn geplaatst, in de residentie Japara, de ambtenaar ter beschikking, J. van Es.— In de residentie Banjoemaas, de ambtenaar ter beschikking, C. E. le Clercq.— In de residentie Cheribon, de benoemde opziener der derde klasse J. Backer.—

Zijn overgeplaatst: Door het militaire departement, bij het wapen der infanterie, bij het 7de bataillon infanterie, de majoor Jhr. V. M. de Brauw, van het 11de bataillon.— Bij het 1ste bataillon, de kapiteins D. Juta, van het 7de, en W. E. Visser, van het 5de bataillon: en de eerste luitenant J. H. T. Wiegand, van het 7de bataillon.— Bij het 3de bataillon, de tweede luitenant F. A. J. Perié, van het 7de bataillon.— Bij het 5de bataillon, (Palembang), de kapitein H. E. G. Loder, van het garnizoens-bataillon op Banka.— Bij het 7de bataillon, de kapiteins J. P. Gosenson, G. Bruijnis en G. F. Nauta, respectivelijk van het 10de, 12de en 1ste bataillon; en de eerste luitenants J. Keijzer, F. Luijkx en P. M. Gallas, respectivelijk van het garnizoens-bataillon op Banka, het 6de en het 3de bataillon.— Bij het 9de bataillon, de tweede luitenant A. Z. Thijssen, van het 8ste bataillon.— Bij het 10de bataillon, de tweede luitenant G. Bakker, van het 1ste bataillon.— Bij het 11de bataillon, de eerste luitenants N. G. van Huffel en L. J. F. Timmermans, van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling en het 10de bataillon.— Bij het 12de bataillon, de kapiteins K. F. van Steijn van Hensbroek, van het 5de bataillon; J. Hintzen en G. L. C. van Oldenborgh, beiden van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling.— Bij het 14de bataillon, de tweede luitenant W. de Leon, van het 3de bataillon.— Bij het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling, de eerste luitenant C. F. Doerrleben, van het 7de bataillon.— Bij het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling, de kapitein E. C F. Happé, van het 12de bataillon.— Bij het garnizoens-bataillon in de 3de militaire afdeeling (Bangkallang). de eerste luitenant J. van der Haas, van het 14de bataillon.— Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein B. T. Reiger, van het 7de bataillon.—

Is geplaatst: Bij het 7de bataillon, de tweede luitenant J. W. Auffmorth, tijdelijk bij het korps sappeurs.

Magtiging verleend: Tot uitreiking eener akte van toelating tot uitoefening der genees-, heel- en verloskundige praktijk, voor de residentie Japara, aan den onlangs uit Nederland aangekomen partikulieren geneesheer A. Sonius.

Verleend: Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens siekte, aan het lid der weeskamer te Batavia D. van Elk.

Bepaald: Dat de anciënneteit van den officier van gezondheid der eerste klasse G. J. van Thienen, gerekend zal worden van 9 November 1847, en dat hij mitsdien in de ranglijst der officieren van gezondheid der eerste klasse plaats zal nemen boven den officier van gezondheid der eerste klasse F. Schmitt.

Ingetrokken: Op zijn versoek, het aan den kapitein, plaatselijken adjudant van Weltevreden en Rijswijk, J. van Dam, verleend tweejarig verlof naar Nederland.—

Eervol ontslagen: Bij het civiel departement, op zijn verzoek, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen de ambtenaar B. P. Barends, laatselijk tweede kommies bij de algemeene rekenkamer.— Bij het militair departement, op versoek, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein, plaatselijke adjudant van Weltevreden en Rijswijk, J. van Dam.— Op zijn versoek, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder toekenning van pensioen, de kapitein der infanterie W. E. Visser.—

Ontslagen: Bij het civiel departement, de officier van justitie bij den raad van justitie te Soerabaya, Mr. A. Mangelaar Meertens, uit deze zijne bediening.—

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

(Voor het land.) De Resident van *Soerabaya* brengt bij deze ter kennisse van het algemeen, dat op **MAANDAG** den **6**den Maart e. k. des namiddags ten **4** ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar *Europa* met de overland-mail.

SOERABAYA, 21 *Februarij* 1854.

De Resident,
Namens denzelven,
De Secretaris,
VAN COEVORDEN.

(Voor het land) De algemeene ontvanger te *Soerabaya* maakt bij deze bekend, dat ten zijnen kantore, gedurende de maand *Maart* aanstaande, dagelijks (zon- en feestdagen uitgezonderd) zal worden gevaceerd tot de ontvangst van de **BELASTING** op het houden van **PAARDEN** en **WAGENS** over het jaar 1854, welke belasting krachtens het bepaalde bij publicatie van den Gouverneur-Generaal dd. 1 *November* 1851 in eens en bepaaldelijk vóór of uiterlijk op ultimo dier maand, zal moeten zijn aangezuiverd, op verbeurte voor de nalatigen, van de boete bij art. 16 van bovengemelde publicatie vastgesteld; zullende de belastingschuldigen, voor zoo verre zij woonachtig zijn in de afdeelingen *Modjokerto*, *Grissee*, *Madura*, *Sumanap* en *Bawean*, hunne belasting moeten afdragen aan den adsistent-resident dier afdeelingen.

SOERABAYA, 20 *Februarij* 1854.

De Algemeene Ontvanger,
F. W. SPANGENBERG.

(Voor het land.) Wordt ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat op *Vrijdag den 24sten* dezer, des morgens ten 10 ure, aan het postkantoor te *Soerabaya* zullen gesloten worden de **POST-PAKETTEN** bestemd voor **BANJERMASSING**, om derwaarts te worden vervoerd per de bark *Asad Dullah*.

SOERABAYA, 22 *Februarij* 1854.

De fg. Postkommies,
H. SCHMIDT WEIJMANS.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING

Op Donderdag den 23sten Februarij 1854.

Voor de woning van den Deurwaarder bij den Raad van justitie C. F. DAMWIJK, in de stad, van Een ERF met het daarop staande Steenen met Pannen gedekt HUIS, gelegen in de kampong *Baroe*, alsmede een gedeelte van Een ERF met het daarop staande Steenen met Pannen gedekt HUIS; eerstgemelde toebehoorende aan PA DOOL, en laatstgemelde aan EMBOK AIJOE SABIESA of BISA, voorts MEUBELAIRE GOEDEREN enz.

Op Vrijdag den 24sten Februarij 1854.

Voor het Pakhuis van de Factorij der Ned. Handelmaatschappij op de *Kaliemaas*, van LIJNWADEN, eene partij AARDEWERKEN enz.

Op Zaturdag den 25sten Februarij 1854.

Voor de woning van Mevrouw de weduwe DE KOSTE, op de *Kaliemaas*, van WAGEN, MEUBELAIRE GOEDEREN en ZILVERWERKEN.

Op Maandag den 27sten Februarij 1854.

Voor de woning van den Heer JELLESMA, te *Pedapoean*, van Een Steenen met Pannen gedekt HUIS en BIJGEBOUWEN, hem in eigendom toebehoorende, en van de GOEDEREN van de weduwe DENKELAAR, bestaande in Een Bamboezen met atap gedekt HUIS en eenige MEUBELAIRE GOEDEREN.

Op Dingsdag den 28sten Februarij 1854.

Voor de toko van den Heer C. DEAN, in de stad, van diverse TOKO GOEDEREN.

Op Woensdag den 1sten Maart 1854.

Uitbesteding in den dalm van den Regent alhier voor den OVERVOER van ZOUT van *Sumanap* naar *Padang*, *Priaman*, *Aijer Bangis* en *Benkoelen*.

SOERABAYA, den 22sten Februarij.

— Op *Zondag*, den 19den dezer werd alhier op de gebruikelijke wijze de verjaring van onzen koning gevierd. Des morgens was er parade en des avonds Thé Dansant in de *Societeit Concordia*. — Met bevreemding heeft men opgemerkt dat de Schutterij niet uitgenoodigd was op de parade te verschijnen.

— Op *Vrijdag*, den 10den dezer maand, is de inlandsche vrouw *Bok Samin*, oud ongeveer 30 jaren, woonachtig in de dessa Ngepoh, in het district Tenger, residentie *Pasoeroean*, bevallen van *drie* kinderen van het mannelijk geslacht, welke alle in leven zijn.

— In numero 6 van dit blad maakten wij melding van den slechten staat der suikerriet tuinen in den omtrek dezer residentie. Het blijkt dat in dit berigt veel overdrevens is, en wij verwijzen te dien aanzien onze lezers naar den brief, door ons onder de rubriek van *Ingezonden stukken* geplaatst en ons van eene zeer achtenswaardige zijde toegezonden.

Wij lezen in de *Singapore Free-Press* No. 3.

— Het Nederlandsche gouvernement heeft den heer J. C. Baud, voormalig minister van koloniën, en een aantal andere personen, welke met koloniale aangelegenheden grondig bekend zijn, in commissie benoemd, ten einde den tegenwoordigen toestand der slaven-bevolking in de koloniën te onderzoeken en daaromtrent te dienen van berigt. Dit is waarschijlijk met het oog op eene algeheele bevrijding der slaven in de Hollandsche koloniën geschied. Tot hiertoe vond elke maatregel van dien aard zijnen grootsten hinderpaal in den toestand der West Indische koloniën, alwaar de planters uitsluitend van slaven-arbeiders afhankelijk zijn. Wat Java en de Oost Indische bezittingen betreft, zou eene vrijgeving der slaven weinig ongemak veroorzaken, aangezien vrije arbeid aldaar overal in werking is, en de slaven er tegenwoordig als niets anders dan huisbedienden en soortgelijke werkzaamheden gebezigd worden. Tot eer der slavenhouders op Java en in de andere Hollandsche bezittingen in dit gedeelte van den aardbol moet erkend worden, dat zij in groote getale elke maatregel van het gouvernement vooruitloopen, door hunne slaven op staande voet, dan wel voor den toekomst vrij te geven.

— Er is eene sterke beweging ontstaan onder de Chineesche mijnwerkers in de residentie Sambas (Borneo). Omstreeks twee of drie jaren geleden sloegen zij aan het muiten, en het was niet dan na eene hevige en langdurige worsteling, dat zij tot onderwerping werden gebragt. Het schijnt dat zij sints dien tijd op eene gelegenheid hebben gewacht om het juk van het Nederlandsche gouvernement af te werpen, en in April jl. vernieuwden zij hunne pogingen om hunne onafhankelijkheid te heroveren. In den beginne noodzaakten zij de Nederlandsche troepen terug te trekken; maar door dezen versterkingen te velde gebragt zijnde, werden de Chinezen van de kust verdreven, en eenige van hunne sterke plaatsen door de stoomschepen aangevallen en vernield; terwijl zij in een geregeld gevecht ten eenenmale verslagen werden. Zij hebben zich echter nog niet onderworpen; en het is waarschijnlijk dat er eerlang door de Hollanders pogingen zullen aangewend worden om in de mijndistricten te Montrado door te dringen en aldaar bezettingen te leggen; om alzoo een einde te maken aan den staat van *quasi*-onafhankelijkheid, welke de mijnwerkers zoo lang genoten hebben, en welke het Hollandsche gouvernement dikwijls zooveel moeite veroorzaakt heeft. Ten einde de vermeerdering der Chineesche bevolking te verhinderen, zijn de landverhuizingen van Chinezen in de Nederlandsche bezittingen ten strengste verboden. De kust is insgelijks aan eene naauwe blokkade onderworpen, ten einde de invoer van levensmiddelen tegen te gaan.

FRANKRIJK.

— De inwijding van het standbeeld, van den maarschalk Ney heeft op den 7den Dec. jl. te Parijs plaats gehad, welke plegtigheid gepresideerd werd door prins Jérôme. Door den maarschalk 'St. Arnoud en den heer Dupin zijn hierbij redevoeringen uitgesproken.

DUITSCHLAND.

— Volgens bijzondere mededeelingen uit Berlijn, is er eene dubbele familie-alliantie op het tapijt tusschen de regerende Engelsche en Pruissische huizen, en wel door eene echtverbindtenis van den Engelschen troonopvolger met de oudste dochter van den prins van Pruissen, alsmede door die van den oudsten zoon diens prinsen, met de oudste dochter van koningin Victoria. Naar men weten wil, zou, van de zijde van Rusland, deze dubbele alliantie ongaarne gezien en tegengewerkt worden, die echter door de bemoeijingen der prinses van Pruissen, toch tot stand zal komen.

— Op last der Keurhessische regering zullen de direkteuren der post-kantoren, op gedane rekwisitie, gehouden zijn, rapport in te zenden over den inhoud, den afzender en de ontvangst van door de regering opgegeven brieven, en die zelfs geregtelijk in beslag doen nemen. Daar, volgens de wet van 1852, het openen der brieven aan de postkantoren voor een misdrijf wordt verklaard, heeft het ministerie aan deze handeling thans eene interpellatie gegeven, waardoor de wetsbepaling daarop buiten kracht wordt gemaakt.

— Uit Leipzig wordt geklaagd over den kwijnenden staat des Duitschen boekhandels, bijzonder ten aanzien van Oostenrijk, dat vroeger in dit opzigt eene goudmijn, maar thans zonder eenig belang is. Menig boekhandelaar te Weenen, die ten bedrage van ettelijke duizend gulden aan boekwerken uit Leipzig plagt te ontbieden, ontvangt bijna niets meer van daar. Nog onbeduidender is thans de afzet naar Hongarije, Polen en Rusland, sedert de verhooging der inkomende regten in de beide laatste staten.

— De suiker-industrie heeft in de laatste zes jaren in Rusland eene groote uitbreiding verkregen. Men telt er thans 380 fabrieken, zoo voor riet- als voor beetwortelsuiker; 77 werken met stoom. Zij produceeren jaarlijks 1,200,000 pud (24 mill. Ned. ponden).

DE LEVANT.

Alhoewel de vijandelijkheden nog altijd worden voortgezet, zoo heeft de kwestie weder eene andere wending gekregen. De vier groote mogendheden namelijk hebben een besluit genomen, om een einde aan het geschil tusschen Rusland en Turkije te maken, en dien ten gevolge door hunne gezanten te Weenen eene eensluidende nota doen opstellen, en aan hunne vertegenwoordigers te Constantinopol toegezonden, waarin de gedragslijn wordt aangewezen, die door hen zal moeten gevolgd worden, ten einde de toestemming der Porte te verkrijgen tot de besluiten, onlangs te Weenen vastgesteld. Deze nieuwe nota wijst de grondslagen aan, waarop de preliminairen der vredesonderhandelingen zullen moeten rusten.

De onderhandelingen zullen gevoerd worden tusschen een Turkschen en Russischen onderhandelaar, voorzien van eene algeheele volmagt; om echter de overeenstemming tusschen de beide partijen te vergemakkelijken, zouden hunne gevolmagtigden niet anders onderhandelen dan in tegenwoordigheid der vertegenwoordigers der vier mogendheden.

Indien men geloof mag slaan aan eene telegrafische depêche uit Weenen, dan schijnt de sultan, na langdurige onderhandelingen, eindelijk geneigd te zijn tot eene schikking.

— Een Russisch soldaat, welke door de Turken in een der forten van Klein Azie was gevangen genomen, werd den volgenden dag voor den seraskier gebragt, en onderging daar in de tegenwoordigheid van verscheidene personen een kort onderzoek.

Na den gevangene verscheidene vragen gedaan te hebben omtrent het korps, waartoe hij behoorde, en omtrent den Russischen krijgsdienst, beloofde men hem na verloop van eenige dagen naar Konstantinopel te zullen zenden, en later aan prins Gortschakoff uit te leveren, op voorwaarde dat hij daar alles zou vertellen, wat hij hier gezien had; en aan zijne kameraden zou zeggen, dat de Turken de Christenen geenszins opeten. De Rus weigerde, zeggende dat hij niet wist wat hem bij zijne terugkeer te wachten stond; dat het beste wat hem gebeuren kon, bestond in naar zijn regiment te worden terug gezonden; maar dat hij daarvan genoeg had gehad. „Maar," zeide men tot hem, „ gij kunt immers uwe familie wederzien". „Mijne famile", hernam de soldaat, „ het is thans reeds achtien jaren geleden, dat ik er afscheid van nam; en sints den tijd, dat ik van mijn dorp verwijderd ben, heb ik van mijne betrekkingen taal nog teeken vernomen. Zij zijn welligt allen dood, of hebben mij vergeten; laat mij hier blijven tot dat de vrede gesloten is; er zal immers altijd tijd genoeg zijn om mij uit te leveren". Deze verklaring maakte een diepen indruk, en werd natuurlijk overal rondverteld. Tijdens diezelfde gelegenheid bemagtigde men eenige brooden, voor de Russische soldaten bestemd; zij waren zoo walgelijk, zwart, zuur en afschuwelijk, dat de overwinnaars ze in triomph naar Konstantinopol lieten vervoeren, alwaar zij openbaar werden tentoongesteld, en niet minder verbazing verwekten dan op de grenzen van Klein-Azie

AMERIKA.

— De stoombooten tusschen Engeland en Amerika verliezen op hunne reizen voortdurend vele passagiers aan de Cholera.

— De lang verwachte oorlog tusschen Peru en Bolivia is eindelijk uitgebroken. Het Boliviaansche leger in het zuiden is onder aanvoering van den generaal Belzu de Peruaansche grenzen overgetrokken. De inwoners zijn naar het binnenland geweken.

— De berigten uit Californië zijn van weinig belang. Twee stoombooten zijn op de San-Joaquim in de lucht gesprongen, waarbij een twaalftal menschen zijn omgekomen en te San Francisco is het St. Francis hôtel afgebrand. Bij het fort Miller aan de San Joaquim waren nieuwe goudbeddingen ontdekt.

— Het is ongeloofelijk, welke verbazende massa's van allerlei levensmiddelen dagelijks te New-York, door alle mogelijke middelen van vervoer worden aangebragt. Men vraagt zich onwillekeurig af, hoe het mogelijk is, dat eene enkele stad dit alles verbruikt; en ongetwijfeld zou dit ook onmogelijk zijn, wanneer de toevloed van vreemdelingen, die dagelijks naar deze stad stroomen, minder groot was.

Als bewijs hiervan dient de volgende opgaaf van hetgeen in het *Metropolitan Hotel* van den 1 September des vorigen jaars, zijnde de dag van deszelfs opening tot den 1 September van dit jaar gebruikt is, namelijk: 418,800 pond ossenvleesch; 3500 schapen en lammeren; 150 kalveren; 110,000 ponden visch; 626,000 oesters; 171,000 stuks wild en gevogelte; 91,000 pond ham en varkensvleesch; 65,000 pond boter en kaas; 780,000 eijeren; 2800 schepels meel, koren en maïs; 6322 gallons brandewijn en andere likeuren; 21,600 flesschen champagne, 22,912 flesschen xeres, madera, enz; 18,942 flesschen Bordeaux en witte wijnen; en voor 20,000 dollars (c. c. *f* 50,000) aan vruchten en groenten, zonder nog van bier en een aantal andere spijssoorten te gewagen. De bruto ontvangst in genoemd hotel is gedurende dit eerste jaar geweest 500,000 dollars (*f* 1,250,000). De kosten van verwarming en verlichting bedroegen 14,000 dollars (*f* 35,000).

Wanneer men nu deze getallen vermenigvuldigt met het geheele aantal der te New-York aanwezige groote Hotels, dan zal de vraag waar al die toevoeren van levensmiddelen blijven, wel opgelost kunnen worden.

SURINAME.

— Uit particuliere brieven van Paramaribo van den 6den November jl. blijkt, dat het transportschip de Merwede aldaar van Java gearriveerd is met 14 Chinezen, om suiker te koken; 4 zijn er op de reis gestorven. Dit schip heeft ook suikerriet-planten van Java medegebragt.

DE KALIMAS.

In ons vorig nummer spraken wij van den lagen stand der rivier. Wij zijn thans in de gelegenheid gesteld, eenige bijzonderheden mede te deelen van dezen hartader van ons gewest. Zooals bekend, ontspringt de Brantas, bezuiden het Ardjoeno gebergte, (dat regt zuidwaarts van Soerabaya ligt,) stroomt om de zuid, west en noord, en vormt zich tot een stroom, door de bijeenvloeijing van meerdere binnenlandsche rivieren uit Malang, Toelong-agong, Trengalek, Kedirie en Berbek. Langs het gewest Soerabaya stroomt de Brantas-, gezegd Kedirie-rivier, over een afstand van 100,951 ellen stroomdraad tot aan Bangil in zee. Op 76,087 ellen van de monding splitst zij zich in twee takken, die de kalkgronden van de alluviaal-gronden afscheiden, en de delta omvatten. De hoofdsplitsing begint evenwel bij Melirip, 61,587 ellen van de monding in de stad Soerabaya, en 19,96 ellen boven het havenpeil. De zuidertak, gezegd de Porrong-rivier, stroomt af met 726 kubiek ellen maximum en 111 dito minimum volume waters per seconde; de noordertak, gezegd de Soerabaya-rivier of Kalimâs, voert af 289 kubiek ellen maximum of 76,5 dito minimum volume waters. De stroomsnelheid is het snelst in de Kalimâs van 1,66 tot 1,4 el per seconde, 3 mijls vaart, en het minst 1,03 tot 0,8 dito of 2 tot 1,5 mijls vaart, met een verval van 0,33 el per 1000 ellen. Deze twee hoofdtakken omvatten de delta van Soerabaya, die breed is 23 en lang 32 palen, bevolkt met 410,000 zielen op 361 □ palen in 1471 dorpen en steden. De zuidertak besproeit 20,851, en de Soerabaya-tak 33,127 bouws sawah-velden, zoodat de delta groot is, 53,939 bouws van 500 □ roeden. Op het hoogste peil treedt de rivier het district Kotta binnen, met 520 kubiek el per seconde, waarvan bij Genting afvloeit, door de Kalimâs 260, door de Kalisepi, gezegd Pagirian, 160, en door de Kalianak, gezegd Krambangan, Djeblogan en andere waterleidingen, 100 kubiek el per seconde. Het noodpeil te Wonokromo is 3,696 el boven het havenpeil van Soerabaya, bij springtij.

ADRES.

Aan Hunne Doorluchtige Hoogwaardigheden Helios, zonnebaas, Horus, opperbaas van de hemelsche uren, en Aurora, hemelsche zonne-boomwachteres:

Geven eerbiedig te kennen, eenige tijdlievende ingezetenen van *Soerabaya*, op het eiland Java, op 7° 13′ Z. B. en 112° 48′ Ooster L.

Dat zij, vertrouwende op den almanak, waarbij is aangegeven dat de zon te *Soerabaya* opkomt, des morgens ten 5 uren, 54 minuten 47 seconden, tijdens de zon in Pisces is, namelijk medio February, daarnaar hun opstaan geregeld hebben, sints onheuchelijke jaren, ook vóór dat er in de vreedzame stad een verschrikkend morgenschot viel, dat de vredelievende ingezetenen reeds doet sidderen, op de gedachte van de mogelijkheid eener belegering dezer vesting van den eersten rang.

Dat echter, in strijd met den almanak, de zon te *Soerabaya* sinds eenigen tijd om *half zeven* opkomt, en, in stede van ten zes ure, 4 minuten, 37 seconden, des avonds om *zeven* ure eerst ondergaat, volgens de steriotype chronometer van de hoofdwacht, die toch in het middelpunt der stad staat, geen invloed kan gevoelen door het verschil van meridiaan, in andere straten der stad aangenomen, als zijnde een onfeilbaar uurwerk, onder Uwe hooge leiding gecreëerd.

Dat dit, met de klok welmeld zoo strijdig verschil, van vreeswekkende gevolgtrekking is, en nog ongelukkiger gevolgen kan hebben; immers aangezien de werkzaamheden in de stad zich naar dit onfeilbaar uurwerk regelen, zoo beginnen alle kantoren geopend, alle pennen in beweging, alle magen in oproer te komen, een groot half uur later dan zijn moest; de vestingwerkers regelen zich des morgens naar de zon, des avonds naar de klok, en worden hierdoor dagdieven, een verminderen alzoo de toegestane sommen. De pennezwoegerij verliest er gewigtig door, en het werk komt niet af. De logementhouders worden zoo veel vroeger lastig gevallen. De wagens worden naar den *zonnestand* gehuurd, en moeten bij den *klokkestand* thuisrijden, waardoor geschillen, en daaruit processen ontstaan, alles om weer tijd te verliezen. De kok komt een half uur later van de passar, en bekomt daardoor oorvijgen, waarvoor men dan boete moet betalen. De koopman maakt een half uur later zijne prijslijst op, waardoor de koffij soms één cent per pond daalt; hiervan is het gevolg dat de producten in waarde *verminderen*, de inkomsten *verminderen*, en de discussien in de Staten Generaal noodwendig zullen *vermeerderen*, om evenwigt daar te stellen; alles ten gevolge van de noodlottige omstandigheid, dat de zon een groot half uur, te *Soerabaya* te laat opkomt.

Redenen waarom adressanten ootmoedig verzoeken, dat het uwe Hw. moge behagen, bevelen te willen geven, aan de uit den Eridanus verrezen Phaëton, die zoo het schijnt tegenwoordig weder met het beheer der zon belast is, om des morgens en des avonds, bij opkomst en ondergang, zich te regelen naar de klok van de hoofdwacht te *Soerabaya*, die om het gure weer, binnens huis genomen en voor de warmte digt gedekt is, tot zoo lang een vermeerderend batig saldo, aan *Soerabaya* een behoorlijk klokuurwerk zal kunnen bezorgen.

'T welk doende enz.,

CHRONOLOGUS.

DISPOSITIE.

Helios, heer der zon, Horus, heer der uren, Aurora, hemelboomwachteresse, aan:

Chronologus, in de stad van dapperheid en onversaagdheid in gevaren, (Soerabaya) op Java, salut:

Alzoo wij hebben gelezen, verstaan en begrepen, het adres der Soerabayasche tijdliefhebbers, verzoekende, dat Phaeton met zijne zonnewagen zich zal regelen naar de klok van de hoofdwacht te Soerabaya:

Zoo doen wij u weten dat wij:

1°. op Java niets te zeggen hebben, uitwijzens de Javaansche Fabelleer van uwen stadgenoot, J. Hageman, Jcz., weshalve wij u met uw verzoek, overwijzen tot Sang-Iwang Soerijo, c. s.

2°. Bereids elders buiten Java, overal op pensioen zijn gesteld, en alleen Schiller ons in zijn Götter Griechenlands de laatste eer heeft bewezen.

3°. Het verzoek, in onmiddelijk verband staande met de verdediging eener vesting, buitendien voor geene inwilliging vatbaar was, zoo het ons niet ware geworden, door tusschenkomst van Mars en Bellona, weshalve wij u, bij teregtwijzing, overwijzen naar Sang-Iwang Tjokro en Bathoro Bromo, die in het oosterdeel van Java de opperste Senopati hing ngalogo is, en, voor zoo verre bewust, nog niet uit die betrekking is ontslagen geworden.

ELYSIUM, HELIOS.
13 *Métageïtnion* HORUS.
658ste olympiade, AURORA.
2de jaar.

VARIA.

Er verschijnen thans in Californie 38 couranten.— Het stedelijk bestuur van Neurenberg liet in 1840, op kosten der genoemde stad, een wagentje maken, waarop de dronken lui, die men op straat vond, naar huis werden gebragt.— Dezer dagen zijn een paar allerliefste, sierlijk en tevens solied gebouwde huizen van papier-maché uit de fabriek der heeren Bielefeld naar Australie verzonden.— Waarlijk, mijne heeren en dames, zeide eens een koopman op eene publieke verkooping, ik geef deze zaken voor niet, — Is dat waar? antwoordde eene onnoozele oude dame, wel, dan zult gij mij zeer verpligten, als gij mij die zilveren kan geeft, die gij in uwe hand hebt.— Te Leeuwarden heeft men enkele cholera-gevallen waargenomen.— Vrouw, ik begrijp waarlijk niet, hoe zij de brieven langs die draden krijgen, zonder ze stuk te scheuren, zei onlangs een man tot zijne vrouw, terwijl zij naar de telegraaf stonden te kijken.— Wat zijt ge onnoozel, antwoordde zij; zij zenden de papieren niet; maar slechts de letters in vloeibaren staat.— Prins Schwarzenberg, gouverneur van Zevenbergen, ving laatst op de jagt, die verscheidene dagen duurde, 6 beeren, 4 wolven, 2 wilde katten, 3 wilde zwijnen, 14 vossen, 18 reeën en 9 korhoenders.— Een regtsgeleerde, zeide een edelman, is een van die geleerde heeren, die onze goederen uit de handen onzer vijanden bevrijdt en die zelf behoudt — Op aanbeveling van Liebig, wordt thans in Zuid-Duitschland een zeer voordeelig gebruik gemaakt van de zoogenaamde wilde kastanjes.— Gelooft gij aan eene tweede liefde, mijnheer Kwaks?— Wel zeker, was het antwoord. Als een man een pond suiker koopt en gebruikt, is dat niet zoet; en als het op is, verlangt hij dan niet nog een pond? en is dat ook niet zoet? zoo is het ook met de liefde. — Een zeker kapitein geraakte over boord, nadat hij lang gevaren had. Hij zonk twee maal onder water; den derden keer werd hij door eenige jonge matrozen aan land getrokken. Nadat hij een weinig bij zich zelven was gekomen, riep hij plotseling uit:— Wat ben ik toch zot! Ik had geheel en al vergeten, dat ik zwemmen kan. — De Turksch-Russische kwestie levert leugenaars in 't groot op. — Iemand zag twee anderen triktrak spelen en bleef er den geheelen nacht bij. In den ochtend kregen zij woorden en beriepen zich op den derde; maar zij stonden niet weinig verwonderd, toen zij vernamen, dat hij niets van het spel verstond.— Wel, vroeg men hem, waarom zijt gij dan zoolang bij ons blijven staan? Wijl ik u telkens hoorde zeggen: Ik ga naar huis, (eene uitdrukking zeer gebruikelijk bij het triktrak) en daarom wachte ik op u om mede te gaan.— De Egijptenaren begroeten elkander aldus: Hoe staat het met je ademhaling? De Chinezen zijn wat gastronomischer: Hebt gij uwe rijst al gegeten? Is uwe maag geheel in orde?

INGEZONDEN STUKKEN.

Een ieder, die met den waren toestand van zaken niet bekend is, moet het berigt aangaande den suikerriet-aanplant in deze residentie, voorkomende in uwe Courant van den 8sten dezer N°. 6 zeer verontrusten, immers het droevige tafereel, dat daarvan wordt opgehangen, moet hen voor eene geheele mislukking van den aanstaanden suiker-oogst doen vreezen.

Voor dezulken gevoel ik mij gedrongen dit berigt te wederleggen, en alle belanghebbenden, vooral kooplieden en fabriekanten buiten deze residentie, en eigenaren in Europa of elders, door middel van de pers bekend te maken, dat de suikerrietaanplant in deze residentie, die van vroegere jaren evenaart, zoo niet overtreft; het riet staat over het algemeen weelderig heeft op verre weg de

meeste velden eene hoogte van 4 à 5 voeten bereikt en op vele plaatsen zelfs eene voor dezen tijd van het jaar al te voordeelige gedaante aangenomen: bewijze hiervan, dat sommige fabriekanten, uit vrees van te veel omgevallen riet te zullen krijgen, bij het plaatselijke bestuur aanzoek hebben gedaan, om het riet voor eene korte wijl onder water te zetten, ten einde den wasdom wat tegen te gaan.

In de nabijheid van de post Seraten, op 6 palen afstand van de hoofdplaats, zijn eenige aan particulieren toebehoorende suikerriet velden, door eene late en zigtbaar slechte bewerking zeer ten achteren; nogthans is het in de *Oostpost* omtrent den staat van den suikerriet-aanplant vermelde, namelijk dat er riet zoude zijn gelijk aan gras en dat naauwelijks met duimen af te meten is, zeer overdreven.

Welligt bedoelt schrijver dit riet, doch had hij zulks als dan moeten aanhalen, en het publiek buiten *Soerabaya*, (die daar binnen wonen zijn genoegzaam van het tegendeel overtuigd) niet door algemeene bewoordingen in eenen verkeerden waan moeten brengen; het kan echter ook zijn hij zich vergist heeft, en jonge *djagon* planten dan wel *alang alang* voor suikerriet heeft aangezien, eene dwaling, waarin zelfs wel eens personen zijn vervallen, die met de suikercultuur vooronderstceld konden worden bekend te zijn.

V. . . .

CORRESPONDENTIE.

— Wij kunnen aan het ingezonden stuk van J. d. F. geene plaatsing verleenen, omdat het beoogde doel, eene les voor ouders en voogden, naar ons oordeel niet daardoor bereikt wordt. Had het stukje een locale kleur, dan zoude het welligt als mengelwerk door ons kunnen opgenomen worden, omdat het de verdienste heeft van beknopt te zijn; doch zooals het daar is, zal het geene belangstelling inboezemen.

De Redactie.

OMER PACHA.

(*Overgenomen.*)

Toen wij in een vorig nummer eene korte schets gaven van het leven en den persoon des tegenwoordigen Sultans, Abdu-l-Medjid, was het nog niet bekend of hij den handschoen, dien de Czaar hem voor drie maanden reeds heeft toegeworpen, zou durven opnemen. Na het besluit echter van den Divan, op den 26sten September met bijna algemeene stemmen doorgegaan (slechts drie verklaarden er zich tegen) en waaraan de Sultan door zijn bekend manifest het zegel heeft gehecht, is deze vraag toestemmend beantwoord, en bestaat er geen twijfel, of de toestand van vrede in het oosten van Europa heeft opgehouden. Oorlog te verklaren en oorlog te voeren, schijnen echter in onzen dubbelzinnigen tijd twee geheel verschillende zaken, en of de lang gevreesde krijg daadwerkelijk zal uitbreken is eene vraag, die alleen door het eerste kanonschot, hetzij aan den Donau, of in Klein-Azië, zal worden beslist. Intusschen hebben de handelsbetrekkingen tusschen de beide vijandige staten reeds opgehouden; de Russische agenten verlaten Constantinopel; Rusland en Turkije vermeerderen dagelijks hunne strijdkrachten en voeren wederzijds hunne troepen naar de bedreigde punten. Turkije vooral is, zooals men zegt, tot aan de tanden gewapend; het leger is talrijk, wel gevoed en gekleed, beter gewapend en geoefend dan ooit, en schijnt bezield met den geest van het fanatismus der Muzelmannen van vroegere dagen. Gedurig komen er nog troepen uit Klein-Azië en Egypte, om de gelederen te versterken. Zoo men de berigten gelooven mag, heeft de Sultan reeds 300,000 man onder de wapenen; namelijk 120,000 aan den Donau, 15,000 in Bosnië, 6000 aan de grenzen van Servië, 40,000 te Adrianopel en 100,000 in Azië. Wanneer de strijd dus eenmaal uitbreekt, kan hij bloedig en geducht zijn.

Het kan niet onbelangrijk schijnen, eenige bijzonderheden te doen kennen, aangaande den man, die geroepen is om in deze worsteling eene gewigtige rol te spelen, en onder wiens bevelen dit talrijke leger is verzameld en georganiseerd en tegen den vijand zal worden aangevoerd. Deze man is de renegaat Omer Pacha, *muschir* (veldmaarschalk), of kommandant-en-chef van de Turksche troepen. Oorspronkelijk is hij een Oostenrijksch onderdaan en Kroaat van afkomst. Hij werd geboren in 1801 te Viaska, een dorp in het district Ogulini, dertien mijlen van Fiume. Zijn familienaam is Lattas. Zijn vader was luitenant-administrateur van het district, en zijn oom priester bij de vereenigde Grieksche kerk. Reeds zeer jong bezocht hij de wiskundige school te Thurm bij Carlstadt, en nadat hij zijne studiën met lof had volbragt, trad hij in het wapen der „bruggen en wegen", dat in Oostenrijk op een militairen voet is georganiseerd. In 1830, ten gevolge van een misverstand met zijne superieuren, week hij uit naar Turkije en omhelsde het geloof der Muzelmannen. Khosrew Pacha, die destijds seraskier was, nam hem onder zijne bescherming, bezorgde hem eene officiersplaats bij de geregelde troepen, en verbond hem aan zijn staf. Hij gaf hem zelfs zijn pleegkind ten huwelijk, eene der rijkste meisjes uit Constantinopel, de dochter van een Janitzaar, dien hij bij den opstand van dat corps tegen sultan Mahmoud, in 1827, had omgebragt. In 1833 werd Lattas, die thans den naam van Omer had aangenomen, bataljons-kommandant en als aide-de-camp en tolk toegevoegd aan den Generaal Chrzanowsky, wien de instructie der troepen in het kamp bij Constantinopel was opgedragen. Van nu af aan nam Omer een werkdadig aandeel in de reorganisatie van het Turksche leger, klom hij onder begunstiging van Khosrew Pacha tot hoogere rangen, en werden hem achtervolgend de gewigtigste expeditiën toevertrouwd. Bij het dempen der Syrische onlusten en van den opstand der Albanezen in 1846, bekwam hij gelegenheid zich te onderscheiden en de aandacht van den Sultan tot zich te trekken. In 1848 werd hij tot kommandant van het leger aan den Donau benoemd, en wist hij zoowel het gezag der Porte te doen eerbiedigen, als den argwaan en de voorregten der vorstendommen te ontzien, wier dubbele stelling onder bescherming van Rusland en Turkije zeker niet gemakkelijk was. In het jaar 1851 begon het schitterendste tijdperk van zijne militaire loopbaan. Als kommandant-en-chef van Bosnië, waar de meeste opperhoofden zich tegen de invoering van den Tanzimat — de nieuwe Turksche staatsregeling — verzetten, bekampte hij met het beste gevolg, ofschoon met geringere magt, de in opstand gekomen Beijs van dat gewest. Eindelijk werd hij naar Montenegro gezonden en had hij voor het eerst een leger van 30,000 man onder zijne bevelen. Zijne eerste stappen tegen dat geducht bergvolk waren zeker niet gelukkig, maar de tusschenkomst der Oostenrijkers maakte aan deze expeditie een einde, eer hij tot beslissende operatiën kon overgaan.

In al deze ondernemingen toonde hij evenzeer zijne militaire bekwaamheden, als zijne edelmoedige gezindheid jegens de overwonnenen en de ongelukkige slagtoffers des oorlogs. De schrijver van een onlangs in het licht verschenen werk, over de Turksche grensprovinciën, geeft hierover eenige belangrijke bijzonderheden uit den veldtogt van Omer Pacha in Bosnië. Na de verovering van Jaïtza, ontving hij de deputatiën uit de districten van Bania-Luka en Klintsh met de grootste welwillendheid, en schonk hun zoowel als aan de inwoners van Jaïtza, die zich vrijwillig aan den Sultan onderwierpen, volkomen vergiffenis.

(*Vervolg en slot hierna.*)

ADVERTENTIEN.

VENDUTIE

Op *Donderdag den 2den Maart* aanstaande, zal verkocht worden, het **ERF** van den ondergeteekende, gelegen in de kampong *Mergoijosso koelon.*

(53) RADEN ARIO NOTTO REDJO.

ALLEMANSGADING.

VOORHANDEN

KOPER- EN IJZERWAREN.

ALS:

Groote kisten met TIMMERMANSGEREEDSCHAPPEN, BANKSCHROEVEN, BOGTKNIEEN, DEURSLOTEN met koperen krukken, allerhande soorten BIJTELS, VIJLEN, ZAGEN GRENDELS en KNIPPEN, SCHOENMAKERSELZEN, SCHARNIEREN, KIST-, LADE- en KASTSLOTEN, PASSERS, KOPEREN SCHALEN en GEWIGTEN, HARTSVANGERS en DOLKEN, KISTJES inhoudende 12 groote en kleine TAFELMESSEN met TRANCHEERVORK en MES, PENNENMESSEN, WERK-, NAGEL- en HAARSCHAREN, HONDENSLOOTJES, PAARDEN- en HONDENKETTINGEN, PAARDENSTANGEN, SCHROEFKNOPPEN, HORLOGIESLEUTELS, PASSE-PARTOUTS, LETTERSLOOTJES van 3, 4, 5. en 6 rollen ijzeren vertinde ROSKAMMEN, HANGSLOTEN, SCHROEFRINGEN, KURKENTREKKERS, LAMPENSCHAREN enz. enz.

(58) DEELEMAN.

WORDT GEVRAAGD.

Om uit de hand te koopen, een SPAN goed gedresseerde WAGENPAARDEN. Te bevragen bij den uitgever dezes. (56)

UIT DE HAND TE KOOP

Een **FRAAI COMPLEET AMEUBLEMENT** voor eene ruime voorgalerij, bestaande uit

2 CANAPES Mahonijhout met zwart paardenhaar.
2 VOLTAIRES » » »
12 FAUTEUILS » » »
2 SOFATAFELS Mahonijhout met wit Marmeren bladen
2 CONSOLES » » »
4 KNAAPJES » » »
2 MAHONIJHOUTEN SPEELTAFELS.

Alles zoo goed als nieuw en van fraai fatsoen.

Nadere informatiën op franco aanvrage te bekomen bij den uitgever dezer Courant. (51)

Kapt. WALTER, neemt bij dezen afscheid van zijne kameraden, vrienden en bekenden. (49)

De ondergeteekende hare TOKO ZAKEN liquiderende geeft aan het geëerde publiek kennis er tegen VEEL VEMINDERDE PRIJZEN à contant zal worden UITVERKOCHT.

N. B. De toko is des avonds open. (57) J. C. HUIJSDENS. geb. *Van Vuuren*

PAKHUIZEN.

Op een nader te bepalen dag, waarschijnlijk in het begin der maand Maart e. k. zal te *Pasoeroean.* in het publiek vorkocht worden een ERF met de daarop staande nieuw gebouwde GROOTE PAKHUIZEN en ANDERE GEBOUWEN aangeslagen in de verponding voor *f* 30,000, allergunstigst voor den Handel aau de rivier naast de Gouvernements pakhuizen gelegen. Zijnde het pand inmiddels tegen voordeelige voorwaarden uit de hand te koop. Te bevragen met franco brieven bij den heer WAHL te *Pasoeroean.* (48)

ONTVANGEN

Witte en gekleurde BAL KLEEDEN, wollen VISITEN, STRAMIEN, zwarte zijden DASSEN, OLIE- en AZIJN ZETJES, BOTER VLOOTJES, EAU DE COLOGNE, KRANSEN, BOUQUETTEN, SELTZERWATER, in halve kruiken en verdere PROVISIEN en DRANKEN; bij

(54) H. VAN DE VELDE.

MUZIJK-VEREENIGING ST. CECILIA.

ALGEMEENE VERGADERING.

Op *Zaturdag* den 4den *Maart*, des avonds ten 8 uur, in het lokaal van de gewone wekelijksche zamenkomsten. (55)

H. PETERSON

Te *Banjoewangie*, maakt bekend aan Heeren gezagvoerders van schepen, op hunne reis naar *Europa* van hier door de straat *Balie*, dat bij hem, zonder eenig oponthoud voor de reis, versche **PROVISIEN** verkrijgbaa zijn.

BANJOEWANGIE, *den* 10*den December* 1853. (394)

J. J. VAN DEN BERGH,

Muzijkmeester en piano-forte stemmer woont thans in de *Dapoean*, (*Kalimaas*) in het LOGEMENT DE HOOP. (47)

MODEL No. 14.

Voor het GARNIZOEN alhier. Te bekomen CONTANT à 40 duiten per stuk bij

E. FUHRI.

Bij den boekverkooper E. FUHRI is te bekomen tegen den prijs van *f* 2 — het volgende Javaansche werkje:

[illegible]

JAVAANSCHE ALMANAKKEN 1854.

Per stuk 80 duiten; bij tientallen 75 duiten. Verkrijgbaar bij E. FUHRI

(37)

SCHEEPSBERIGTEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

Met het snelzeilend en voor den OVERVOER van passagiers uitmuntend ingerigt Ned. schip *Christina Agatha*, kapitein O. P. LAP, voerende een geëxamineerden scheepsdocter, binnen kort van hier te vertrekken. Te bevragen bij

De Agenten,

(46) FRASER EATON & Co.

HUWELIJKEN.

GETROUWD:

P. WEIJERMANS
met
L. RECK.

SOERABAYA
10 *Februarij* 1854. *Eenige kennisgave.* (52)

VREEMDEN-LIJST.

AANGEKOMN:

15 Feb. J. Smit, van Ngawie; A. Baron Sloet van Oldruitenborgh en H. M. M. Rappard, beiden van Madioen J. J. Gunsch, P. G. Lieder, en wed. Gantswijler, allen van Pasoeroean.— 16 Feb. Tumulij, Madura, R. W Muller, van Macasser; J. Van der Eb, van Pasoeroean. W. B. Ledeboer, van Amboina.— 17 Feb. J. Marms van Samarang; W. Morgan, van Macasser.— 18 Feb., Van Cloijk en M. J. Parijs, beiden van Ngawie; S. L. W. Van der Elst, M. W. Ettij, J. Kollings, J. J. H. Kervel, en J. Carter, allen van Probolingo; J. A. D. Browel en H. Lemmers, beiden van Ngawie.— 20 Feb. H. R. Belders, G. P. Berkelie en J. F. Dutrieux, allen van Pasoeroean.—

HOTEL MONTOFT.

16 Feb. E. A. D. Browne Jozeph Carter, en Chevalier, allen van Macasser; W. vander Elst, H. Ettij, en J. Colngs, allen van Probolingo.—

MARINE HOTEL.

15 Feb. Stavenisse de Brouw, de Smid, beiden van van de reede; W. Jhne, van Grissee; Molenaar en Pacque en familie beiden van Macasser.— 16 Feb. Van Tuijl van de reede.— 17 Feb. Feldman en Bezemer, beiden van de reede.— 18 Feb. Nering Bogel, Rembang; van Roijen, Modjocerto.— 19 van Heerdt, Roloff, en Rheede van Oudshoorn, allen van de reede.— 20 Feb. kapt. de Winte, van Samarang.—

GEBOORTEN, HUWELIJKEN EN STERFGEVALLEN.

Bevallen:

De echtgnoote van Limburg Brouwer, D. Djombang 17 Feb.— M. de Rivecourt, Nettur, D. Batavia 13 Feb.— A. A. E. S. Köhler, Hoogeveen, Z. Probolingo 28 Jan.— J. H. Duijkers, de Rooij, Z. Riouw 27 Jan.— M. A. Jansen Hooijman, van der Hout, D. Batavia 11 Feb.— A. E. F. Graafland, van Bronckhorst, Z. Batavia 11 Feb.— H. E. van der Hoeven, de Ruiter, D. Pasoeroean 13 Feb.—

Getrouwd:

T. A. C. van Kervel met A. Godefroij, Batavia 11 Feb. — C. H. Groote met E. A. Kruseman, Djokjocarta 4 Feb.— M. G. J. L. Meijners met J C. Rappa, Rionw 25 Nov. 1853.— T. H. baron van Heerdt tot Everberg met J. E. Spreutels, Salatiga 16 Feb.—

Overleden:

G. Pastoors, 76 j. Batavia 5 Feb.— F. W. de Koste, 46 j. Soerabaya 31 Jan.—

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te Soerabaya.

Datum.		*Vlaq.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Van*
Februarij	15	Nederl. Ind.	stoomschip Macasser.	H. J. F. E. Chevallier.	Macasser.
„	16	„ „	de Zwaluw.	Said Alie Habassij.	Sumanap.
„	—	„ „	Almansoor.	Sarif Ibrahim bin Abd. IJahia.	Samarang.
„	—	Engelsche	Julia.	G. W. Bretton.	Batavia.
„	18	Nederl. Ind.	Futtle Wahab.	Said Moht. Assagaf.	Singapoer.
„	20	„ „	Little Tot.	Katjoong.	Pasoeroean.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Februarij	14	Z. M.	Aruba.	Komm. Luit. 1e kl. G. W. F. Moeth.	Koers stellende om de West.
„	15	Nederl. Ind.	stoomschip Padang.	C. F. A. Persille.	Moluccos over Macasser.
„	—	„ „	„ Banda.	F. H. Schmidt.	Batavia over Samarang.
„	16	Engelsche	Blair.	W. Mordy.	Australie.
„	17	Nederl.	Mathilda.	A. Icke.	Nederland.
„	—	Nederl. Ind.	Sarie Toendjoong.	Loei Tjeh.	Balie (Ampenan).
„	—	Fransche	Sidonie.	U. Pion.	Frankrijk.
„	19	Nederl. Ind.	stoomschip Macasser.	H. J. E. E. Chevallier.	Batavia over Samarang.
„	21	Nederl.	Wilhelmina.	J. C. van der Zweep.	Batavia over Bez. en Panaroek.
„	—	„	Vlashandel.	N. F. Hoek.	Rotterdam.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	*Namen der schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederl.	Wilhelmina.	J. C. van der Zweep.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.
„	Whampoa.	H. Kramer.	„	W. Cores de Vries.
„	Willem de Eerste.	D. Neifeld.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Japara.	C. Kramer.	„	W. Cores de Vries.
„	Vlashandel.	N. F. Hoek.	„	B. J. van Eck & Co.
„	Kolonel Koopman.	J. Klein.	„	Tiedeman en van den Burg.
„	Stad Thiel.	B. W. Derks.	„	Fraser Eaton & Co.
„	Sara Alida Maria.	A. Teekelenburg.	„	Hoekstra Gijsing & Co.

Aangekomen Passagiers

Met het Ned. Ind. stoomschip *Macasser*, de kapt. Paque en fam., kapt. Molenaar, Luit. Vlieschakkor, de heeren Morgan, Brown, Muller en Carter, Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Eng. schip *Julia*, matroos van het Ned. schip *Ottolina*, J. Marms.— Met het Ned. Ind. schip *Futtle Wahab*, 14 Arabieren.

Vertrokken Passagiers

Met het Ned. Ind. stoomschip *Padang*, de heeren J. W. Nijs en D. Vreede, Mejufvr. J. D. Goldman, vrije arbeiders, Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Ned. Ind. stoomschip *Banda*, de heer H. Ficvez, Z. M. troepen en bannelingen.— Met het Ned. Ind. stoomsehip *Macasser*, de heeren C. A. A. van Grol, E. A. D. Browel, P. van der Burg, W. Morgan, W. B. Ledeboer, J. Carter, Mevr. de wed. Domingo en Z. M. troepen.— Met de Ned. bark *Vlashandel*, de heer J. W. Riesz.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. wachtkorvet Nehalenia, fregatschip Prins Hendrik der Nederlenden, stoomschip Suriname, schoenerbrik Padang, schoenerbrik Ambon, stoomschip Samarang, stoomschip Merapie, 's Gouv. schoener Haai; de schepen Alfulck, Maria, Stad Thiel, Ammana Tulbarie, stoomschip Koningin der Nederlanden; de barken Fatal Maän, Hoksoen, Shat Elvrat thans hern. Celebes, Bacht Mastora, Abdul Hassim, Asad Dullah, Salma, Sara Alida Maria, Willem dé Eerste, Christina Agatha, Christophorus Columbus thans hern. Kas Bilmaän, Japara, Naim Balgijer, Amaranth, Whampoa, Said Maskoor, Kolonel Koopman, Sumatra, Prins Veldmaarschalk, de brik Brahma; de schoeners Fathal Rachman thans hern. Selaparang, Heatlie, Sweeping, Goanlie, Kembang Djepoon, Pantes, Harriet, de Walvisch thans hern. Schandar Salim en Srie.

PASOEROEAN.

VERTROKKEN.

15 Feb. de Ned. Ind. schoener *Carolina*, gezagv. W. Johannes, naar Soerabaya.

18 Feb. de Ned. Ind. kotter *Little Tot*, gezagv. Katjoong, naar Soerabaya; het Ned. schip *Barend Willem*, gezagv. J. W. Retgers, naar Amsterdam; het Ned. schip *Catharina Maria*, gezagv. G. L. Gortmans, naar Rotterdam, passagiers de kapt. Schoemaker en familie. en 3 gepasp militairen.

Aan- en uitvoer te Pasoeroean van 11 tot en met 18 Februarij 1854

Naar Amsterdam met het Ned. schip *Barend Willem*, gezagv. J. W. RETGERS.

$9823^{38}/_{100}$ picols gouv. suiker en 3750 picols gouv. koffij.

Naar Rotterdam met het Ned. schip *Catharina Maria*, gezagv. G. L. GORTMANS.

$587^{14}/_{100}$ picols gouv. suiker en 1650 picols gouv. koffij.

BANJOEWANGIE.

AANGEKOMEN.

11 Feb. het Ned. schip *Ottolina*, gezagv. J. J. Prange, van Pasoeroean; passagiers de jonge heeren E. Scheltema en H. Scheltema.

13 Feb. het Ned. schip *De Stad Nijmegen*, gezagv. P. W. B. Mellink, van Soerabaya.

14 Feb. het Ned. schip *Carolina*, gezagv. A. A. Graswinckel, van Sumanap.

16 Feb. het Ned. schip *Oud Nederland*, gezagv. J. Riper, van Hartlepool; de Ned Ind. schoener *Venus*, gezagv. Ketjeel, van Balie Badong, passagier P. Berg, en A. Hedborg.

VERTROKKEN.

11 Feb. het Ned. schip *Beatrix*, gezagv. Verschoor, naar Hongkong.

13 Feb. het Ned. schip *Ottolina*, gezagv. J. J. Prange, naar Amsterdam, passagier de jonge heeren E. Scheltema, en H. Scheltma.

14 Feb. het Ned. schip *De Stad Nijmegen*, gezagv. P. W. B. Mellink, naar Nederland; het Ned. schip *Carolina*, gezagv. A. A. Graswinckel, naar Tjilatjap.

Schepen liggende ter reede.

Z. M. stoomschip Vesuvius en het Ned. schip Oud Nederland, en de Ned. Ind. schoener Venus.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

13 Febr. de Ned. Ind. bark *Charlotta*, gezagv. J. M. Sobels, van Tjilatjap.

VERTROKKEN.

13 Feb. de Ned. Ind. schoener *Zwaluw*, gezagv. Said Alie Habassij, naar Soerabaya.

17 Feb. de Ned. Ind. kotter *Paulina*, gezagv. Pa Gantima, naar Soerabaya.

Schepen liggende ter reede.

13 Feb. De schoeners Mifrejool Moelook, Vorstelijk Genoegen, Sumanap, Maria, Indram Eljoesoor, Sie Damar. de barken Catharina Hendrika, Hector, Charlotta en de brik Sie Kanoegrahan.

Aan- en uitvoer te Soerabaya van 15 tot en met 22 Februarij 1854.

AANVOER

Van Makassar per de Ned. Ind. stoomboot *Makassar*, gezagv. H. CHEVALIER, agent W. CORES DE VRIES.

3 pic. foelie, ORDER; 1 kt. schildpad, ADAM & Co.; 2 kn. schildpad, HOEKSTRA GIJSING & Co.; 2 kn. schildpad, 34 pn. was, P. KERVEL & Co.; 12 coll. gebruikte meubelen en kleedingstukken, kapt. PACQUE; 20 ks. thee, 14 pn. was, TJOE PING TJIE; 1 paard, GEZAGVOERDER, 2 pn. was, ASEGAF; 6 pn. was, MAJOR MATZEN & Co.; 25 pn. was, SECH OEMAR.

Van Samarang per de Ned. Ind. bark *Almansoer*, gezagv. SECH IBRAHIM BIN ABDULLA, agent GEZAGVOERDER.

$10^{40}/_{100}$ pic. koper gong, 1 kt. ruwe zijde, 2 kn. lenkeng, 2 kn. ruwe zijde, 7 kn. speelgoed, 2 kn. lijnwaden en eenige chn. goederen en kleinigheden, ORDER; 50 vn. bier, RUIJL CRAMER & Co.; 25 mn. heele kruiken seltzerwater, 25 mn. halve kruiken seltzerwater, 1 kt. schoenen, 30 vellen zool, en overleder, 1 kt. bier, 1 kt. rhijnwijn, 500 st. sigaren, 2 st. saucijs de bologne, 2 vs. boter, VAN RAALTEN & KOCKEN, $25^{16}/_{100}$ pic. koffij en eenige kleinigheden, ORDER; 100 vs. boter, 60 st. koperen gong, GRANPRÉ MOLIÈRE & Co.

Van Sumanap per de Ned. Ind. schoener *Zwaluw*, gezagv. SECH ALIE ALHABASSIJ, agent GEZAGVOERDER.

6000 bossen rotting, $3^{50}/_{100}$ pic. was, $1^{50}/_{100}$ pic. ijzer, $2^{80}/_{100}$ pic. koperwerken, *f* 1500 rec. aan koperenmunt, GEZAGVOERDER.

Van Singapoer per de Eng. schoener *Fathool Wahap*, gezagv. SAID MOHAMAT SEGAF, agent SAID JAFAR SEGAF.

150 blikken meel, 43 kn. diversen, 9 bn. lijnwaden, 7 vn. vischkuiten, 14 krandjs. was, 8 pn. paijoongs, 1 pakje lijnwaden, 5 kalbassen ghie, diverse Arabieren.

Van Balie per de Ned. schoener *Venus*, gezagv. KETJIL, agent FRASER EATON & Co.

10 pic. rijst, $21^{90}/_{100}$ pic. rotting, $123^{83}/_{100}$ pic. klapper olie, $56^{66}/_{100}$ pic. koffij, FRASER EATON & Co.

UITVOER

Naar Nederland per het Ned. schip *de Zwaluw*, gezagv. J. LUTEIJN.

200 bn. koffij ($203^{74}/_{1100}$ pic.), 1080 krandjs. suiker ($3376^{91}/_{100}$ pic.), $13^{75}/_{100}$ pic. rotting, RUIJL CRAMER & Co.; 108 krandjs. suiker ($366^{38}/_{100}$ pic.), P. KERVEL & Co.

Naar Nederland per het Ned. schip *Mathilda*, gezagv. P. ICKE.

2211 krandjs. suiker ($8001^{54}/_{100}$ pic.), 3080 pic. koffij, 350 pic. tin, 160 pic. rotting, N. H. M.

Naar Australie per het Eng. schip *Blair*, gezagv. W, MORDY.

2186 zn. suiker (1155 pic.), FRASER EATON & Co.

Naar Molukkos viâ Makassar per de Ned. Ind. stoomboot *Padang*, gezagv. A. PERSILLE.

3021 pic. rijst, 10 kn. manilla sigaren, 10 vs. boter, 15 pic. koffij, 15 pic. suiker, 1 kt. kousen, 4 kn. koopmanschappen, 1 kt. saroong, 2 ks. schrijfbehoeften, 285 kn. en ks. provisien en diverse dranken, W. CORES DE VRIES; 50,000 st. Jav. sigaren, GEZAGVOERDER; 2 kn. glaswerk, ADAM & Co.; 9 kn., ks. en mn. inhd. diverse dranken, 3. ks. zeep, 1 kt. manilla sigaren, B. J. VAN ECK & Co.

Naar Frankrijk per het Frans. schip *Sidonnye*, gezagv. U. PION.

$36^{46}/_{100}$ pic. buffelhoorns, $3191^{85}/_{100}$ pic. koffij, $83^{81}/_{100}$ pic. suiker, GRANPRÉ MOLIERE & Co.; 9 kn. en 1 bl. inlands. wapenen, VAN DEN BROEK; 220 st. koehuiden, 54 st. buffelhuiden, MAJOR MATZEN & Co.

Naar Balie Ampenan per de Ned. Ind. schooner *Sarie Toondjoong*, gezagv. LOEIJ TJEH.

58 kn. anijsdrank, 60 st. ledige olietonnen, 150 ps. Jav. speelkaarten, 60 pic. oud ijzer en eenige kleinigheden, GEZAGVOERDER; 1 kt. ruwe zijde, TJANIE.

Naar Nederland viâ Banjoewanwie per het Ned. schip *Christina Agatha*, gezagv. O. P. LAP.

2020 kanasser suiker ($7350^{12}/_{100}$ pic.), 1680 pic. koffij, 25 pic. rotting, N. H. M.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Makassar*, gezagv. H. CHEVALIER.

15 vn. hard brood, W. CORES DE VRIES: *f* 230 goud geld, BARAKOAN.

Naar Batavia en Samarang per de Ned. Ind. stoomboot *Banda*, gezagv. H. SEIDT.

10,000 st. Jav. sigaren, KINGDOM; 7 vn. vet (13 pic.), MCMILLAN MARTEN & Co.; 1 kt. pleetwerk, B. J. VAN ECK & Co.; 15 kn. madapollams, 137 staven ijzer, FRASER EATON & Co.; 1 kt. berlijnzilver, 1 kt. kleeden, 2 bn. shirtings, 1 kt. cochenille, 2 bn. laken, 1 kt. zijde kleeden, 1 kt. kramerijen, 1 kt. jaconnet, 1 kt. glaswerk, 1 kt. shawls, 4 vn. zink, ADAM & Co.; 5 kn. mouslinnen, 1 kelder en 1 pakje monster, 1 st. machinerien, FRASER EATON & Co.; 6 kn. kaijoe poetie olie, SECH SALIM ATAMIMIE; 1 kt. gev. katoen, 11 ks. provisien, 14 bn. ongebl. katoen, 4 kn. cambriks, HOEKSTRA GIJSING & Co.; 10 vn. hard brood, W. CORES DE VRIES,

Marktprijzen.

SUIKER N°. 16 per picol *f* 13.—
Id. „ 15 „ „ *f*
Id. „ 14 „ „ *f*
Id. „ 13 „ „ *f*
Id. „ 12 „ „ *f*
KOFFIJ per picol *f* 26 à *f* 27.—
RIJST (CARGA) per koijang *f* 180 à *f* 190.—
Id. (WITTE) „ „ *f* 210 à *f* 225.—
KOEHUIDEN per 100 st. *f* 240.—
ARAK per legger. *f* 45.—
OLIE (KLAPPER) per picol *f* 20.—
OLIE (KATJANG). *f* 16.—
KADJANG MATTEN. *f* 12.—
ROTTING *f* 6.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST.

Zondag den 26sten Februarij des morgens ten half 9 ure.
Ds. SCHEUER.
Nederduitsch.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST.

Zondag, den 26stden Februarij 's morgens ten half 9 uur